

re: Alleged use of word "Exaggerated"

ಶ್ರೀವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಯಿತು !

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೂ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Revised Budget Estimates for 1972-73—Demands for Grants (Demand Nos: 10, 13, 29, 30, 45, 46 and 12)

[Debate contd.]

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಸಭಾನಾಯಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಹೊಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಜನರೂ ಸಹ ತುಂಬಾ ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕತೆ ಮಾತು ಸತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಒಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಪೂರಾ ಡಿನೆಕಷನ್ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವವರು 30 ಜನಾದ್ದಾರೆ. ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಹೊಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಗಾರರು ಆ ಸದನಕ್ಕೂ ಈ ಸದನಕ್ಕೂ ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಕಟ್‌ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನನ್ನ ಸಬ್‌ಮಿಷನ್ ಇಷ್ಟೇ. ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಿರೊಟಿನ್‌ಗೆ ಹಾಕುವುದು ರೂಢಿ. ನಮಗೂ ಗೊತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಗಾರರಿಗೆ ಸಭೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೂತರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಧಿವೇಶನ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಇದನ್ನು ಅಡ್ಡೆಸ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂದಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಫೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಅಡಳಿತ ಬೇಡಿಕೆಯು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಬೇಡಿಕೆಯಿದ್ದು, ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್)

ಲಕ್ಷ ಕೊಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅದರಲ್ಲಿಮೂಲ ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಜನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನತೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅನ್ನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅತೀ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಅತೀ ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾವಂತೂ ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲ, ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಘೋದರವರೇ ವೊದರಾದ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರೀ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

100-150 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗುರಾಮಗಿರಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಎದುರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಯೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಅನ್ನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಬಲ್ಲದು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆಯೇ ನಡೆದಿದ್ದುಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲ ಭಾಗವು ಹೈದರಾಬಾದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು, ಇವೆರಡೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬುಧ್ಯಾ ಪೂರ್ವಕ ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

1956ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 11ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಿಟ್ಟೇ ತೀರುವೆವೆಂದು ಅತೀ ಆಶಾವಾದಿಯಾಗಿ ಒದಿಬಿಡೆವು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅನ್ನದ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಿಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಜನತೆಯ ಕರ್ಯಾಕಾರಕ ಯೋಜನೆಯಾದ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಟಿ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಕೇವಲ 1 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ಉಳಿಯಿತು. ಈ ತರದ ಅನ್ಯಾಯ ನೋಡಿ ನಾವು ನಗಬೇಕೋ? ಅಳಬೇಕೋ? ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಅತ್ತಕ್ಕರೆಂದು ಮತ್ತು ಅನಾಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಂತ್ಯಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಕಠಿಣವಾದೀತೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕಾಳದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಯಂಥಾ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ತರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಬೊರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು ಇಂಡಿ-ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ 100 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾದೀತು. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರ ಬಡತನವು ಮತ್ತು ಅನ್ನದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಸಂಚರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೀರಿ. ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ.

ಈ ರಾಜ್ಯದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 13,97,171 ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ 72,000 ಹೆಕ್ಟೇರು ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 16 ಲಕ್ಷವಿದ್ದರೆ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ 77,000 ಹೆಕ್ಟೇರು. ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಮಂಡ್ಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 11 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ 82,000 ಹೆಕ್ಟೇರು. 14 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ 94,000 ಹೆಕ್ಟೇರು, ಆದರೆ ದುರ್ದೈವಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 20 ಲಕ್ಷವಿದ್ದರೂ ನೀರಾವರಿ ಮಾತ್ರ 49,000 ಹೆಕ್ಟೇರು ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ 1/15ನೇ ಭಾಗವಾದ ಮತ್ತು ಅತೀ ಮೊದ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಒಂದಾದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಪಕ್ಷ ಪಾತವೇಕೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಬೈಲ ಭೂಮಿಯಾದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಳೆಯಂತೂ ಅಂತ್ಯಿತ.

ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಖವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಸ್ಥಳವನ್ನೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹರಿಜನರು ಗೋವಾ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಿರಿ ಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ಅನ್ನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಉಪವಾಸ ಸಾಯಿರಾರದೆ ಗೋವಾ, ರತ್ನಗಿರಿ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಬಡ ಜನರೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವ ಬಡಜನರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ, ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್, ನಿಮ್ಮ ವಿವೇಶನ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ನಾನು. ಆದರೆ ಅನ್ನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಬಿಡಿಸಿರಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಷ್ಟು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತತೆ ಬಂದಿರತ. ಕಾರಣ ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಭೇಮಾನದಿಯ ಗುಂಟೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಸಿರಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಲು ಉಪಯೋಗವಾದ ದೋಣಿ ನದಿಯೇ ಜನರನ್ನು ತೀವ್ರ ಕೈಗತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀರು ಬೀಳುವ ಕಡೆಗೆಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಬಡತನವನ್ನು ಒಡಿಸಿಮೇ ತೀರುತ್ತೇವೆಂದು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಿ ಬಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು, ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಫೋರ್ಡ್‌ಡೆಯವರೂ ಕೂಡಿ ಕಾಳಿನದೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಕೊಡಿಸಿದಂತೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೂ ಪೂರ್ತ ಹಿಡಿಯುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಕೊಡಿಸಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಅನ್ನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟೇಕೆ ಆತುರವೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು? ತಮಗೆ ದುಷ್ಪ್ರಾಳದ ಭವಿಷ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡೋಗಿಬರ ಎಂದು ಒಂದು ಭಯಂಕರ ದುಷ್ಪ್ರಾಳ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ತ 10-20 ಜನರ ಹಣಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಗೋರಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ.

ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಮಾಡಿದ ಚಳವಳಿಯು ವತ್ತಡದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದಿವಂಗತ ರಾರಾಜಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಜಿಯವರು ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯು ತಳಪಾಯ ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಪುನಹ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಸುಧಾರಣೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡಮಾಡಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅತೀ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಹರಿಜನರು ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದವರೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ ಕೊಡುವಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಈ ದೇಶದಿಂದ ಒಡಿಸಲು ಚಳುವಳಿ ಹೂಡಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೋಗಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡತನ ಹೋಗಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ನಂದವನವಾದೀತೆಂದು ನಂಬಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನಾದ ನಾನು ಮೂರು ಸಲ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಸ್ವರಾಜ್ಯವೂ ಸಿಕ್ಕಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಆದ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದುಷ್ಪ್ರಾಳವು ನಮ್ಮ ಜನ್ಮ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಉಳಿಯಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗೇದಾಡೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಭೂಮಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಫಲ ವತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಭೂಮಿಯು ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಸುದೈವದಿಂದ ನಮಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೇ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಹರಿದು ಹೋಗಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಉಪ್ಪು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್)

ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀರು ಹರಿಯುವ ನದಿಯ ದಂಡೆಗುಂಟ ಪಲದ ಬೆಳೆಗಳು ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನೋಡುತ್ತ ಒಣಗಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ನೀರನ್ನು ಸಮುದ್ರಪಾಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಕ್ಕೆ ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ “ನಾನು ಮಾಡುವುದು ಭಾಷಣವಲ್ಲವೆಂದೂ ಭಾರತೀಯರ ಗೋಳಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದೂ” ಹೇಳಿದಂತೆ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಭಾಷಣವಲ್ಲ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡಜನರ ಗೋಳಿನ ಕಥೆಯದು. ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅತೀವ ಪೇದನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—“ಈ ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮವರೇ ಮೂರು ಜವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರು ಅವರೇಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಮತ್ತು ಅವರಿಗೇಕೆ ತಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ?”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—“ತಾವು ನನಗೆ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಪಾರಾಗಬೇಡಿರಿ Sir, You are the present Chief Minister and I am the present M.L.A. ತಾವು ಇಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಅನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಪಾರಾಗುವುದು ಶೂರರ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಜಬಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹವ್ಯಾಸಬೇಡ. ತಾವು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಬಡಜನತೆಯ ಗತಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುವ ಚಿಂತಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ಆಗದು. Sir, You are the present Chief Minister. Now I am earnestly requesting you Sir to solve this big problem. ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಇವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ನೀವು ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ? ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಮೇಜು ಗುದ್ದಿ ಗುದ್ದಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಜನರು ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಮರೆತಿಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ರೀಮಂತರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ. ಸದಾ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವ ದಿಕ್ಕುಗಾಣದೆ ಪರಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಫೋಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದೀನದಲಿತರ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವೆನು. ತಾವು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಿಬಂದ ಮಾತನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಾಲ ತಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜನತೆ ಬಡತನ ಭೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು really it is one kind of insult, not only to the democracy but also to you Sir, You are responsible leader of the state. ತಾವು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದು. ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾದಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಹೊರತು ಅನ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನದು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಮೈವನಪ್ಪು ಇಲ್ಲ. ನಾನು ನಾಕರಿಗಾಗಲೀ, ಪ್ರಮೋಷನಕ್ಕಾಗಲೀ ಯಾವ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಲೀ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೈಲು ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ 75 ಲಕ್ಷ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹರಿಸುವ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇವಲ 1 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆ ಖೈದಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯೆಂದಂತಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ನನಗೆ ಸಂತಾಪವನ್ನೂ ದುಃಖವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಜನರು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ ಕ್ಯಾಗಿ ರತ್ನಗಿರಿ-ಗೋವಾ ಕೊಲಾಬಾ ಕಡೆ ಹೋಗುವಾಗ ತಮ್ಮ ಫೋಲಿಸ್ ಖಾತೆ, ದವಾಖಾನೆ, ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಏನುಮಾಡಬೇಕು. ಸುದೈವವಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚವ್ವಾಣು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚವ್ವಾಣ ರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ಇಂದಿರಾಜಿಯವರ ಮನವಿವಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎರಡು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣತಂದು ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಒ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈ ಭೇದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ. ಎಲ್ಲ ಜನತೆ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಉತ್ತಮ ಭಾವನೆ ತಳೆದು

ದುದ್ದೇಶವಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿರಿ. ಮೇಲೂ ಕೆಳಗೂ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸರ್ಕಾರ ಬರಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. ನಾವು ಆರಿಸಿ ಬಂದರೆ ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡೇ ತೀರುತ್ತೇವೆಂದು ವಚನ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿರುವಿರಿ. ಈಗ ಎರಡೂ ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮದೇ ಆದದ್ದು ಸಂತೋಷವೇ! ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿರಿ.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಳಿಯಲಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ವಿಗಾಗಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳು ಹಿಂದಿದ್ದನ್ನು ಬಿಡುವವರಲ್ಲವೆಂದು ಸೌಮ್ಯರಲ್ಲಿ ಸೌಮ್ಯರೂ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳೂ ಆಗಿರುವರೆಂದೂ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬಡತನವನ್ನು ಸಹನೆಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು ಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದಿನ ಡೋಗಿಬರದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ತತ್ಪದೇ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಮ್ಮೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಪಾರಾಗುವ ಗೋಷಿಗ ಹೋಗದೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತೀವಾದದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚೆನೋಡಿ ನನಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತತ್ಪದಂತೆ ನಡೆಯುವ ಲಿಂಗಾಯಿತ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನಾನು ಕಾಣರಾರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಾತೀಯತೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕರ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯ ಭಾವನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಜನರಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಲಿಂಗಾಯಿತರಾದವರು ಮೋಸಮಾಡಬಾರದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬಲ್ಲವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಬೌತರವಾಗಿ ನಾವು-ನೀವುಗಳು ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಮೋಸಗಾರರೇ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದು ಹೆಸರಿನ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ನಿಜವಾದ ಲಿಂಗಾಯಿತರಲ್ಲ. ಲಿಂಗಾಯಿತ ಈ ಪದವು ಜಾತೀ ವಾಚಕವಲ್ಲ. ತತ್ಪವಾಚಕ. ಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಜಾತೀ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾದವರ ಜಾತಿಯವರೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬಿಕ್ಕಿ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತರದೇ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಬಡವರದೇ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತರದೇ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಬುದ್ಧಿಹೀನರದೇ ಒಂದು ಜಾತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಟೀಕಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಡ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಮಾಡೋಣ ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಂಗನುಂದರ ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟೋಣ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಭಾಗದ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಡಿ-ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ, ದೋಣಿನದಿ ಯೋಜನೆ, ತ್ರೀವ್ರ ಕೈಗಿತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗುವಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಸಲಹೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ನೀರು ಬೀಳುವದೆಂದು ಜ್ಞಾನ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೂ ಇದೆ ಬನ್ನಿ ಗಿಡ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು. ಕಾರಣ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ತಂದು ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಈ ಸದನವನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿ ಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ 1-4-69 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚಿ 72 ರವರೆಗೆ ಎಂಟು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿದೆ, 72 ನೆಯ ಇಸವಿಯ ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬರುವ ಅಡಳಿತ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದೇ ಎನು ಈಗಿನ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳವಾಗಿ ಈ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸದನಗಳ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗಂತೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಕಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಕಡಿಸ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು)

ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು, ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಒಳಕೆ ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸ ಒಳಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನೂ ಒಳಕೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ವಿನಾಶಕಾರಣ ಒಳಕೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರದ ಕಲಸ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಗುವುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಒಟ್ಟು 69 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೇಲ್ವಿಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಠಿಣವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರು ಆರಿಸಿ ಬಂದವರಿಂದ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶ ನಮ್ಮದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಮ್ಮವರೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ಆಡಳಿತದ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಅವರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೇ ನಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುನ್ನಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಗಬಹುದು. ಆಗ ಜನರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ರಾಜಕೀಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮನಸ್ಸು ಬದರಾಯಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನಾಗಿದೆ. 3 ತಿಂಗಳು ಜೈಲುವಾಸ ಮಾಡದವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಮಂಕಾಲು ವರ್ಷ ಇದ್ದೆ, 3 ತಿಂಗಳು ಅಂದರೆ ಟ್ರಯಲ್ ಇತ್ತು. ಶಿಕ್ಷೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂತ್ರಸ್ತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 3 ತಿಂಗಳು-6 ತಿಂಗಳು ಎಂಬ ನಿಯಮ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ 15 ದಿನವು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಎಷ್ಟೇ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಅದು ಎಷ್ಟೇ ಒರಲ, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರು ವರಮಾನದ ರೆಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಇಂದು ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ! ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು.

ಪೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಮೈಯುಕ್ತಕವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೋರಾಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ನಾನು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬೇಕಾಯ್ತು. ಆಗ ಪೊಲೀಸನವರು ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ದಳೇದಾರರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ 199 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಕೈಗೆ ಬರುವುದು 160 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇದರಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಸರಕಾರದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರಿಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲೆಂದೆಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಿರುವ ಪೊಲೀಸನವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಪೊಲೀಸನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ರಿಟರೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸನವರನ್ನು ಅಧ್ಯಸ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಮೂರು ಜನರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ತೆಗೆದು ಆತನ ಸಂಬಳವನ್ನು 250 ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ಅವರಿಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಸಂಬಳ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಓವರ್ ಟೈಂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. 24 ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದರಾಯಿಸ

ಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಈ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹಲವಾರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು. ಪ್ರೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಅವರ ವರಮಾನ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಪನರಾ ಇನ್‌ಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು, ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಹಸು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಡ್ ರಾಯಪ್ಪ (ಶಹಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಈ ಸದನದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಭಾರಿ ನಿರಾವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಮನೆೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೋರಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಬಂದಿದೆ ಇದು ಹೊಸ ಯುಗವನ್ನು, ಹೊಸ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆದ ನಂತರ ಈಗ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಾಗ್ದಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಅರಸ್‌ರವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೋ, ಯಾವುದೋ ಪಕ್ಷದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಆಗಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಆಯಾಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೈದ್ರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಅಪೋಸಿಷನ್ ಸದಸ್ಯ ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ರವರು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹೊಸ ಯುಗ ಇವತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಆಶೆಗಳು ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ. ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸಾಹ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಾಗ್ದಾನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಮೆನ ಅಂಡ್ ವೆಬ್‌ಲೆರಿಯರ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭರವಸೆ ನಮಗೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ನಾವು ಯಾವ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಆ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಡುಗಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಸಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎರಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದಿತೆವರಿಗಾಗಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಇದೆ, ಯಾವ ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಜನರು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಜನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವು ನೆರವೇರಿತು ವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಅವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಧಾಟಿ, ನಡೆಯತಕ್ಕ ಧಾಟಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಗುರಿ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟಿದೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಫೂಷನ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯಂತರ ವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ಜನರ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಸರಳತೆಯಿಂದ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ)

ಸರಳತೆಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಆಗಲಿ, ಅರ್ಬನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಆಗಲಿ, ಇಂಥ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದು ಧಾಖ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಇದ್ದ ಮನೆ ಅಂಡ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್, ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಭತ್ತು ಮಂದಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ, ಸುಮಾರು 70-80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಕ್ಕುಲಗರು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಧಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ನಿಬಂಧನೆ ಏನಿದೆ 29 ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಮೈಯಿತ್ತವಾದ ಫರ್ಷಣೆಗಳು ಆಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಇವತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಮಾರ್ಗ ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟಿಕ್ ಐಡಿಯಲ್ಸ್ ಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಇದ್ದದ್ದು 500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಇವತ್ತು ಪಾರ್ಟಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಜನ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಾಮಿನೇಷನ್ ಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ನಾಮಿನೇಟ್ ಆಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸೇರವರನ್ನು ನಾನು 20 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕುತೂಹಲ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಆಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣ ಬರುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನನಗೆ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಒಂದು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ 23-24 ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೋದಬಿಟ್ಟು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭೀಮಪ್ಪ ಎಂಬುವನು ಹೆಂಡ ಕುಡಿದು ಸತ್ತ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಬೀಗರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಬಂದರು. ಇವು ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ದೂರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಒಂದು ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಅಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ 12 ಗಂಟೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಂದು ತಡೆಹಿಡಿದನು. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವನು ಹೆಂಡ ಕುಡಿದು ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅದನ್ನು ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ನನಗೆ ಕಾನೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದನ್ನು ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೊಲೀಸ್‌ಮಾರ್ಟಮ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಆ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದನು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಪೊಲೀಸ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸತ್ತ ಹಣಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ರಾತ್ರಿವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಹೆಂಡತಿಯು ಮೇಲೆ ಕೈ ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿ ಚಟ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆತನು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಆಗಿ ಬಲಗೈ ನೀಡಿ ಲಂಚ ಹೊಡೆದು ಹೊಡೆದು ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ ಆ ಬೆಳಕನ್ನು ರಾತ್ರಿವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕರಪ್ ಷನ್ ಯಾವರೀತಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಲಂಚ ಹೊಡೆಯುವುದು ಒಂದು ಚಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಕರಪ್ ಷನ್ ಇದ್ದೇಯಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನರು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಕೇಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅನ್ನುವ ಭಯ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರು ಯಾವ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್‌ನೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೋನ್ ಸಾಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈ ಪುನಶ್ಚಿಕಾಪರಣೆ ಬೇಸಿನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ 3-4 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ 21 ಲಕ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಕೇವಲ 1 ಕೋಟಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬದಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆಲೇ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೊನೆ ತಾನೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್‌ನ್ನು ಮೈಂಡ್‌ಅಪ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಮಂಡಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಡೆ ಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೀದರ್, ಬಿಜಾಪುರ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 20 ಇಂಚು ಕೂಡ ಮಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಡ್ರೈಲ್ಪಾಂಡ್ಸ್ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಳವಡು ತೋಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ 50-70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒರ್ಚಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಾಕು. ಇದರಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫೋರ್ಡ್‌ಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ (ಆನೇಕಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಈ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಇಂದಿಗೆ 3 ತಿಂಗಳಾಯಿತು. 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತೊಡಕುಗಳು ಏನು ಇದೆ ಆ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈಗಲೇ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಕಠೋರವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕಳೆದ ಮಹಾಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ನೇರವಾದ ಅಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದು ಬಡತನ ನಿವಾರಿಸುವುದು ಎರಡನೆಯದು ನೀರು ದೊರಕಿಸುವುದು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ)

ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 63 ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನೂ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹೆಡ್ ಆಫ್ ದಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಮಾಜವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿಃಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿಃಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ನವರು ಕೆಲವು 3-4-5 ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ದೊನ್ನು ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್‌ಷನ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ 3-4-5 ವೇಕ್ಸ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೆ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ 18 ಭಾಗ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡದೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆಪ್‌ಮನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ? ಅವರು ಡೈರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಲ್ಲ. ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆಪ್‌ಮನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡವರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 163 ವೇಕ್ಸ್ ರ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ವೇಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಏಕೆ ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಫೀಸನ್ನು ವಸೂಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಏಡ್ ಶಾಲೆಗಳು, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಹೆಚ್ಚು ಫೀಸ್ ವಸೂಲಾಡುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸುದ್ದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರಾಗಾಯ್ತು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅವರೇ ಫಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದ ಐದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಕೋಟಿ ನವರ, ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಡವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದೆಲ್ಲ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜಾವಹರರ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಅವರ ನೆಂಟರಿಷ್ಚರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಜಯವಹರ್ ಬಡಾವಣೆ ಯರಾಗಲೇ, ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾಗಲೇ, ಸೆಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಭವ್ಯವಾದ ನುಂದರ ವನದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲೈಬ್ರರಿ ಶಾಖೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೆತ್ತು ಹಾಕಿ ಎದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕಿ ಕರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಸ್ ಒಂದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ಸಪ್ತೆಂಡ್ ಅದರೂ ಸಹ, ದಿಸ್‌ಮೆ ಅದರೂ ಸಹ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿ, ಧರ್ಮವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ದೊರೆ ಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಜೂನಿಯರಾದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿವರಗಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾನವ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹೋಗಿ ಜನಗಳ ಪಕ್ಷ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳೇನಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಿ ನುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇರಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಹಾಗೂ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ನೇಮಕದ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ 149 ಜನ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ. ಫೈಲನ್ನು ತರಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಬೇಕು. ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫೈಲನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಚೌಕಟ್ಟು ಮೀರಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಂದ ಏನೇನೂ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೇನೂ ಅನು ಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಅದೇ ವೇದ ವಾಕ್ಯ. ಬಡಜನರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಬಡ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥವಿದೆ ?

ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವವರು ಖೈದಿಗಳು. ಅಡಿಗೆ ಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಪಟಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಕ್ಷಣ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೇಜರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್‌ನಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಮಾನ್ಯಾಡಳಿತದ ಮೇಲಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರೋದಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಆಡಳಿತ ವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಜನತೆಗೆ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ)

ಜನಗಳಿಗೆ ಅಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಕಡಮೆ ಆಗುವುದರ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಯಾವ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಅಗಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೆ ಲಂಚ ಕೊಡದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೋರು ಮಾಡಿದರೆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲವಾಗುವುದುಂಟು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಕೆಲವರ ವಾದ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಲಂಚ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಗಬೇಕಾದರೆ, ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಸತ್ಯಾಂಶ ಇರಬಹುದು. ಲಂಚ ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ನನಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಲಂಚ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದುರಾಪ್ತ ಎರಡನೆಯದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ. ಲಂಚ ಹೊಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಲಂಚ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇರಾಖೆ ಇದ್ದು, ಈ ಇರಾಖೆ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ಲಂಚವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದು ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಲಂಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಬರೆಸಿ ಅದನ್ನು ವರಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಂಥಹವರಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಪಡೆದರೆ ತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆ. ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಲಂಚವನ್ನು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ. ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಸಿಸ್ತೂಹತೆಯಿಂದ, ಅನುಕಂಪ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಒಂದು ಕರುಣೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡದೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದೇ ಫಣ್ಣೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿಸ್ತೂಹತೆಯಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಸೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಈ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಚರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಂಬಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ, ತಪ್ಪು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಡಿಸಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಇರಾಖೆಗೆ ವಾಪಾಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ, ವಿಧಾವಂತರನ್ನು ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯರಾದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಇರುವವರನ್ನು ಈ ತಿದ್ದಿರಿಣ ಇರಾಖೆಗೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಹಾಕಿ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ತುಂದಾ ಬಳ್ಳಿಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಲಂಚವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಆದರ್ಶವೇ ಏನೆಂದರೆ, ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಕಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದು ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತಕ್ಷಣ ಮಾಪಾಫಮ ಆಗಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಹೋಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಿ.ಸಿ.ಎಸ್.ಆರ್.ನ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪುತ್ರ ನೌಕರಿಗೆ ವಾಪಾಸ್ ಎಂದು ಸೇರುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾಪಾಸ್ ಬಂದವೇಳೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಹವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೂರಾರು ಜನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಆರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ವೇತನ ಬಾಲಿ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ಡಾಕ್ಟರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದರಿಂದ, ತಾವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ನೋಡು ಕ್ರಮ

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಡಾಕ್ಟರು ಇರುವುದು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 3-4 ವರ್ಷ ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ರಜ ಅಪ್ಪೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಡಾಕ್ಟರು ಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಐದುವರ್ಷ ಹೋಗಿ, ನಂತರ ಬಂದು ಡ್ಯೂಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕು, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ರಜಾ ಹಣಕಾರಿತ್ವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು, ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅಂಚಹ ಜಾಗೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಾಲ ಇವೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಯಾರು ಯಾರು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಅಪ್ಪಿಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವ ರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬೇರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಆರೆಯುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎನಂತಿರುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಂಫಾಂಟರಿ ಬಗ್ಗೆ, ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದೆ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಇದು ವಾಸ್ತವವಾದ ವಿಚಾರ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಂಫಾಂಟರಿ ನಿಶ್ಪಂಹತೆ ಇಲ್ಲ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ಸೌಜನ್ಯತೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ, ಅವರ ಕಷ್ಟ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕೂಡರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಸಿ, ದುಡ್ಡು ಕಿತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಪಿರಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾ ಜಾಸ್ತಿ ಲಂಡೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ವಾಲ್ತುವುದು, ಅಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಃಖದಿಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಅನುಕಂಪವಿಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅದ ಕ್ಷಿತಿತ ಹೇಡಿತನದ ಸಂಗತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೊಡೆದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳಾಪತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 1974 ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಪೂರೈಸಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇ ವೆಂದು ಆದೇಶಾಕಾಂಕ್ಷಿಸಿನವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಕೆಲಸ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದು ಮುಗಿಯುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವ ದಿಲ್ಲ. ಕಡೆ 7-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೇಳೆಯಾಗಿದೆ, ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಭಾಗ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಯುಗಟಿ ನದಿಗೆ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಧಿಭಾಷೆ ವೆಡ್ಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಫುಲ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವಾಗ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು, ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣದ ಕೋಲಾಹಲದ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿ ಅನೇಕರು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟರು. ನಿನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. 3-4 ಜನ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾಖಾನು ಕೊಟ್ಟು ವಾಪಸ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಫನ್ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಚಿತ್ರಕಂಠ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಕಾ ಪ್ರದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದರೆ ಕಾನೂನು ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೋ? ವಿರೋಧ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಿಮಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಹನುಮೇಗೌಡ)

ಕೋರ್ಪ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇರನ್ನಲ್ಲ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತು? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಜನ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭೋರಣೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನವೀಯತೆಯು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜನ ಇದೇ ರೀತಿ ಕೊನೆಯವರಿಗೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಜನರು ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಅಡಪ್ಪು ಜಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕು.

ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ನೀವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ದೇಶವನ್ನು ಆಳ ರಾರಿರಿ. ಜನಗಳಿಗೆ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದನ್ನೂ ಕಳೆದ 3 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ನೇರವೇರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಪಾದನೆಯು ಹೇಳಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವರ ಒಬ್ಬ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಲಂಡ್ ಮೊದಲಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ.—ನೀವು ನಾವು ದೇವತೆಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ರಾಕ್ಷಸರೇನು? ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಕಾನಮಿ ಮೆಷರ್ಸ್ ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದೀರಿ. ರೈತರು ಕಬ್ಬು ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ 12-20 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಯಾರೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ 10—20—60 ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ರೈತರು ಕುರಿಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ರೈತರ ಕಷ್ಟಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಈ ತರಹ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿಯಾರು, ದೇವರು ಮೆಚ್ಚಬಹುದು. ಜನಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಆಗ ಅವರು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ಜಮೀನಿಗೆ 10—20 ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಜನಗಳು ಕರಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ 400—500 ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಳಗೆ 3—4 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ. 10 ಸಾರಿ ಕೆರೆ ತುಂಬಬೇಕು ಕೆರೆ ಕೋಡಿ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ದೇವರು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾನೆಯೇ? ಜನ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆಯೇ ಜನರು ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರವರಿಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಮನಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಅಡಪ್ಪು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ, ಬಳ್ಳಿಯು ಏನು ಮಾಡಿ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಮಾತನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಗೊಬ್ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 300 ಟನ್ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಸನ ದಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಇರುವ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮೆನ್ಯೂರ್ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಮೂಟೆ ಗೊಬ್ಬರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 4 ಮೂಟೆ ಮಿಕ್ಸಚರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇನ್ಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಯಾ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಬೇಕು ಇನ್ನು ಒಂದು ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆ ಕೈಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಬೇರೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಗೆ ಎರಡನೇ ಡೋಸ್ ಕೊಡುವಾಗ, ಬರೇ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಮೆನ್ಯೂರ್.

ಕೊಡಬೇಕು, ಬೇರೆ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಇನ್ವಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. member should kindly co-operate; because the list of members to speak is so long that it may not be possible to help all the members. Immediately the bell is sounded, the member speaking must resume his seat.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅತ್ಯವಿಧ್ವಂಸಕವಾದ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ. 1,300 ರೂಪಾಯಿಯ ಇನ್‌ಕಮ್ ಇರತಕ್ಕವರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಇಬ್ಬು ಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ 30 ಪರಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವ್ ಏನು ಒಟ್ಟಿದೆ ಆ ನೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಮಾಜವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು 50 ಪರಸೆಂಟ್ ಏರಿಸಿದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಜೊತೆಗೆ 1,200 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. 1,200 ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನಂಥ ರೈತರಿಗೆ 1,200 ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದೇ ಆಫೀಸಿನ ಜವಾನರಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಂಬಳದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಕೊಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಓಗಾದರ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದವರಿಗೆ ನಿಗುವುಡಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಾರದೋ ಅಂತಹವರು ವಿಡೋ ಹೆಸರಿಗೊ ಗಾರ್ಡಿಯನ್ ಹೆಸರಿಗೊ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಂಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಅಸರವು ಎನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಾಲಿಗೆ ತರುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು. ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಯಾರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ? 1947 ರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಅಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಚೆನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವೊತ್ತು ಯಾರು ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಲಗಾಮು ಇತ್ತು. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಸವಾರಿ ಮಾಡುವವರು ಬೇರೆ ಲಗಾಮು ಹಿಡಿಯುವವರು ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ. ಆಡಳಿತ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಮಿುರ್ಶ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಇರುವವರು ಅನೇಕರು ಇಲ್ಲ.

3-(0-P.M.)

ಏನಾದರೂ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನೀವೇಕೆ ಬಂದು ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂಬುದಾಗಿ. ಈ ಒಂದು ಸ್ವಭಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲರವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದಂಥ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೀವೇಕೆ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಂದ ಮತ್ತು ಜನರಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಜನರಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ)

ವುದು ಇರಲಿ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸಹ ನಿಲವೇಕೆ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪೇನು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹಚ್ಚಿನ ಸ್ಟೇಷನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಹಚ್ಚಿನ ಸ್ಟೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಿ. ಎ. ಎಸ್. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾರು ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಕಡಿವಾಣವನ್ನು ಸಹ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಂದು ಯಾವ ಒಂದು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಕಳಗಿನ ನೌಕರರು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಛೇರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್‌ರೇ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ಗಳು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಎರಡು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕಾಫಿ ಸಮಯ ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಕಾಫಿಗೆ ಹೋದವರು 4 ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸಲ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿಯ ನೈರಾ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ, ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಂಥ ದೈತರೊಡನೆ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಏಜೆಂಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಒಪ್ಪಿಡುವವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೂಡ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ 10-30ಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾಗಬೇಕು. ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು, ತೆನಿಸ್ಕೊಂಡು, ಜಾಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಜಾಗದವರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರ ಗ್ರೇಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಫೀಸ್ ಮೇನೇಜರ್ ಅಥವಾ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಏನು ಇರುತ್ತೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರೀ ವಾಹನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಯಾರೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕಾರುಗಳು ಸಿಟಿಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹತ್ತಿರ ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಾಹನಗಳ ರಿಪೇರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆದರೆ ಮೇನ್‌ಟೆನೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿ. ಡಿ. ಬಿ. ಗಳಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್, ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಅನುಭವವಿದೆ. ಈಗಿನ ಯಾವ ಯಾವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಭದರಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇವಲ 3 ತಿಂಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಂತಹ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೇ ಇಲ್ಲ ತಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

ಯವರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜನರ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಸ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆ ಫೈರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ, ಅವರಿಂದ ಬರಲಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಹೇಳದಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಬಿಡದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸ್ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಡಿ. ಒ. ಆಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಜಾಗೃತ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ನಾನಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದನ್ನು ಯಾರು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಥ ಬಂಧು ಅದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಧ್ವಂಸಕ್ಕೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಕೊಟ್ಟು ಅದರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲ. ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಅವರು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕುಲಂಕಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಈಗಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಬನ್ನೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಾಗ ಹೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂಧು ಅದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮರೆತು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಭಾವನೆಯೇ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ದುಢಾಧ್ಯಕ್ಷರ. ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದು ವಿಳಿಗೆಗೆ ಕುಂದು ಉಂಟು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಸೆಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ದಕ್ಷರಾಗಿರಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಲಿ ದೇಶದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಒರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಲಘುವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಒಬ್ಬರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಆಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ)

ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರೋಸೀಜರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೋಡ್ ಆಫ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ, ಆ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಕಡೆ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಆದಿಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ, ತಮ್ಮ ದರ್ಪವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೂ ಲಂಚದ್ರವ್ಯವತ್ತುಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಚದ್ರವ್ಯವತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಾರಲ್ಲೂ ಬರಲಾರದು ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲ್ನಿಂದಲೂ, ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಲಂಚ ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ರಾಜವತ್ತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಇದೆಯೇ ಎನಿಸ ಕಳವಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಔಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಔಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಿಸ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಔಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಔಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಟೀನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಔಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳು ಇಲ್ಲಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಔಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಔಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಔಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಅದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎನಿಸ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಗಳೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಔಟ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗೆ ಯಾರು ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಪೋಲೀಸ್ ಅಫೀಸರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಔಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು? ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಔಟ್‌ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಅದಾರ್ಲಿಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಪಿಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಒಂದು ಅಂತದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ 50 ಮೈಲಿ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕೂಡ

ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 50 ಮೈಲಿ ನಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ 1,50,000 ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಚ್ಚಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ನಾಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯಾಡಳಿತ, ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನೇನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸರಿ ಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಎರೋದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ 10, 13, 29, 30, 45, 46, ಮತ್ತು 12 ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನೆಯಿಂದಲೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾವು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರ. ಮಾನವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಯಾವಾಗ ಹುಟ್ಟಿತೋ, ಆರಾಗಾಯ್ತು ಈ ಆಡಳಿತ ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡೆಮೋಕ್ರಟಿಕ್ ಸೋಶಿಯಲಿಸಂನ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಟಿದೆ. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇವರೂ ಹಳಗಾಡಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂಥ ಜಾಣ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯು ಅವರ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸೇವಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಡಗಿ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಇದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೆಡ್ ಟೇಪಿಸಂಗ್ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೆಡ್ ಟೇಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದು ಬಳಿ ಟೇಪುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಗುಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ! ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಎಂದು ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋ, ಆ ರೀತಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು? ಯಾವ ಜನರಿಗಾ ಅದನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋ, ಆ ಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕರೆಯಬೇಕು? ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಇಲ್ಲ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಅಪಾಯಕರ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕರೆದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರ ಮತ್ತು ಕಮಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಕೋಡು ಮಿಕೆ ಮಿಕೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಆಫ್ ಗುಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಆಡಳಿತಗಾರರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಜನರು ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಹ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ರ್ಯಾಪ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನೆಂದರೆ, ಸ್ಕಾಫ್ ಸಾಲದು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂಬ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಲೈದ ಕಾರಣಗಳು. ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಫೀಸರುಗಳೇ ಡಿಟೇಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉದ್ದೇಶ ಸದ್ಭೇದವಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಂದರೆ ಪಾಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಬರುವುದು ಉಂಟು. ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಕಮ್ಮಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ್ಯಾವ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ರ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಡ ಪೆನಶನ್‌ದಾರರಿಗೆ, ಟೀಚರಿಗೆ—ಇತ್ಯಾದಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡು ರ್ಯಾಪ್ ಆದರೆ, ಆ ಇಲಾಖೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪೊಲೀಸರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸದಸ್ಯರು ವಿಫಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಟ್ಟು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಕಟ್ಟವರು ಪೊಲೀಸರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಜೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೇಡಿ, ಮರ್ಡರರ್ ಅಥವಾ ಅಂಟಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೊನೆಗೆ ಪೊಲೀಸರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಂಟು. ಅವನು ಮಾಡಿದ ಕೊಲೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಪೊಲೀಸರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಆಗ ಪೊಲೀಸರು ಡಬಲ್ ರಾಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಭಯ ಇರುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಜನರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವಂತಿರಬೇಕು. ಅದು ಒಟ್ಟು ಪೊಲೀಸರು ಕೂಡ ಕಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಂತಹ ಭಯ ಬಂದಿತ್ತು? ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಾರು ?

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಂತಿಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥ ಜಾತಿಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಲಿಂಗಾಯಿತರು, ಒಕ್ಕಲಿಗರು—ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರೆಂದರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅಂಥವರೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂದು ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಡೆಮೋಕ್ರಟಿಕ್ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬಡಬಗ್ಗರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬಹುದೆಂದೂ ನಾವೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಗುಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ತರಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಮೆತ್ತಿನಿಗಗಳು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ಸಲಿಸಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಾಜ ವಾದಿ ಧೈಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿರುಗು ಮುರುಗು ಮಾಡುವವರು ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇರುವಂತಹ ರೂಲ್ಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್. ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತಂದು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಸ್‌ಲೇಡ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರೂಲ್ಸ್ ಏನಿ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅದನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡುವ ನೈತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಫೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನು ಏನು ಮಾಡೋಣ, ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅಂಥ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಪೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಕಂಠಿಯವರ ಕಾಂಪರಾಗಲಿ, ಜತ್ತಿಯವರ ಕಾಂಪರಾಗಲಿ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ರೆಕಗ್ನಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಚ್. ಎಂ. ಸಿ. ಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಳೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹನಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಶೇಖರಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಇವತ್ತು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಇವತ್ತು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಯ್ಯೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಯುಫೇಟ್ಸವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಸಾರ್ವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವಿಸ್ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಧೈಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಅಫೀಸರ್ಸ್

ಎರ್ಟ್ಲೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಇಂತಹ ಸರ್ವಿಸ್ ವ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಮತ್ತಿತರ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಬಡ ಜನರ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಸಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಂ ಎಂ ಎ ಗಳಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ತಪ್ಪುತ್ತವೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಗುವಿಗೆ ಔಷಧ ಕೊಡಿಸಬೇಕಾದರೂ ಎಂ ಎಂ ಎ ಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ. ಆಡಳಿತವು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕೂಟಿನಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಮಿಟಿ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಡಿಪ್ಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಇಂಟಿಷ್ಟು ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ 18 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಲೆಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಟ್ಲೆ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಏನೋ ದೋಷ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೊರಸಾಯಿಯನಾಯ್ಡು (ಬೇತಮಂಗಲ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬುರ್ರಡೋಜರುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ, ಆಳಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಳಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ರಿಗ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ರೈತರಿಗೆ ದೊರಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ವಸೂಲುಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸರಬರಾಜುಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಿಗ್ಸ್ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆರೆಗಳು ಹೊತ್ತುಹೋಗಿರುವಾಗ ಬುರ್ರಡೋಜರುಗಳ ಮೂಲಕ ಅವನ್ನು ಆಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಮಾಣಿ ಬಂದು ಹೊತ್ತು ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಾರ್ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ವರ್ಷವರ್ಷ ಹರಿದು ಕೊಟ್ಟಿ ಹೋಗಿ ಆಳಬಿದ್ದು ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡೆಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶ. ಕೆರೆಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಆಗಬೇಕು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ತೊಬು ಮತ್ತು ಕೋಡಿಗಳು ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದೆ ಲೀಕ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹುಗಳನ್ನು ಕೂಡರೇ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಏಷ್ಯ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದ ಕೋಲೇಸುರ ಬುರ್ರಡೋಜರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ನೀರುಡೊಲಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಗ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಸಕಲೇಶಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ಪೊಲೀಸ್, ನಿರಾವರ, ಬಂದೀಖಾನೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಿಡುಗಡೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈಗ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಿತವ್ಯಯ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಇರುವವರು ಮೊದಲು ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೇವಲ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಬೋತಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀಮನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಆ ಸ್ಕ್ರೀಮಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವರ ಕಡೆಯವರೇ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನಾದರೂ ದೂರು ಬಂದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡದೆ ಅದರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಇನ್ನು ದಕ್ಷತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತಂತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ತತ್ವ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ

“Administration is not only a matter of one's head but also a matter of one's heart. The officers should strike a fine balance between the head and heart in redressing genuine grievances of the people”

ಎಂದು. ಇದು ಸೊಗಸಾದ ಮಾತು. ಇದನ್ನು ಸದಾ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ 20-3-72ರಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರು ಅದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕೆ ಬೀಡುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಥ್ಯಪಾದಷ್ಟು ಈ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಆರಸ್ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಸಮಾಜವಾದದ ಘೋರಣಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೋಡ್ ಆಫ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಲಾರದು. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಕೋಡ್ ಆಫ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶವಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಂಡಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋಪವಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಕೋಡ್ ಆಫ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಅನುಸರಿಸುವುದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಅವರವರ ಸ್ಥಿತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಮುಂದೆ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಂಬಿಕೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

SRI K. M. RUDRAPPA — That will be placed on the Table of the House. ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಕೋಡ್ ಆಫ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಅನುಸರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ

ಅವರವರ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Speaker, as such, is powerless.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸ್ಕಾರಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಆ ಮಾತು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾರ್ಯಾರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಪಟ್ಟಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಗೋಲು ಹಾಕಿ ವುಡಾದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು—ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆ ಕೂಡ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿದಾರರು ತಮಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದಾಗ ನಿರಾಶರಾಗಿ ತಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅಂಥವರು ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಫಿರ್ಯಾದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಭಯವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇರುತ್ತದೋ ಅವರು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸತ್ಯ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಜನರು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಹೊಸ ವಾತಾವರಣವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎರರಭದ್ರಯ್ಯನವರು ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ವೃಥಾ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಪಾರ್ಕುಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈಗಲೂ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ಪೊಲೀಸ್ ಡೈರಿಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಯಾ ದಿವಸದ ಡೈರಿಯನ್ನು ಆಯಾ ದಿವಸವೇ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ದಿವಸ ಡೈರಿಯನ್ನು ಆ ದಿವಸ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಫಂಡು ಎಂದು ಒಂದು ಫಂಡಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾರೀ ಮಾರ್ಗಕರಿದಲೂ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದಲೂ ವಸೂಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಇವರು ಹೆದರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡಲೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇವರು ಎಷ್ಟು ಜನರಿಂದ ಯಾರು ಯಾರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಚ್ಛಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಫಂಡು ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಇಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹೋಂ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಕಮ್ಯಾಂಡರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆಯೋ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ)

ಅವರನ್ನು ಬರ್ತರ್ಪ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಜಾರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ದೊರು ಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಕೂಡಲೆ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜನಾನುರಾಗಿಗಳಾಗಿರ ತಕ್ಕವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಬ್ರಾಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಸಾಧ್ಯ ವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆ ಇರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಸತ್ಯ ಸಂಧರನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವೆಂಜನ್ಸ್ ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ಯತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸರಿಯಾದ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಏಜೆಂಟ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪೈಪ್‌ಲೈನಿನಿಂದಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ. ಅನೇಕರನ್ನು ನಸೌಪಂದಿ ಮಾಡಿ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಣ ವೃಥಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಬೇಗ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿ ಅವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ರುಜುವಾತಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿ, ಇಲ್ಲದವರನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ನಿರಾಪರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನಿಂದೆ ಅದು 1974 ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನಿರಾಪರಿ ಯೋಜನೆಯಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಆಲೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದ ಬಹಳ ಭೂಮಿ ನೀರುಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಹೋಬಳಿ ಹಳ್ಳಿಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10-12 ಇಂಚಿನಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದು. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಗೊರೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ನೀರನ್ನು ಮೊದಲು ಈ ಹಳ್ಳಿಮೈಸೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ನೀರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಮಂಡ್ಯ ಅಥವಾ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜೈಲುಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಜೈಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವಿಜಿಟರ್‌ಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏನು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೈಬರೂ ಏಕವಾಗಿ ಒಂದು ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಆ ಬೈಡಿಗಳ ತಮ್ಮ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌರವದಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಕರಣವನ್ನು ಕಲಿಸಿದರೆ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಂತೆಗೆ ಕರ್ಯಾಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡರೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನಗೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆ ಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳತ್ತ ಸೆಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೇ ಏನಾ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ರಚನೆಯಾದ ನಂತರ ಅವುಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೇನು ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ

ಅನಾನುಕೂಲವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾರದ್ಯೇಷಾಸೂಯೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮರಾಠರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಿಳರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಕಂಡರೆ ತಮಿಳರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಿಳರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಪಂಜಾಬಿಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಆ ರಾಜ್ಯ ವಿಭಜನೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಮೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನಾ ಅದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಎಲ್ಲರೂ ಐಕಮತ್ಯದಿಂದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ದುಡಿದರೆ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಜಾತೀಯತೆಗೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದೇಶದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಇಷ್ಟೇ; ತಾವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಜಾತೀಯತೆಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ, ಅದರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾತೀಯತೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡದೆ ದಕ್ಷತೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ, ಎರಡನೆಯದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದು ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಡಾಬು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ-ಜಾತೀಯತೆ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ? ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ರೋಗಿಗಳ ಗತಿಯೇನು? ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ಹೊಕ್ಕರೆ ಏನುಗತಿ? ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಈ 3 ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಜಾತೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡದೆ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತ ಎನ್ನುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿರುವ ಘೋಷಣೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕಾಣುವುದನ್ನು ತಾವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು ಯಾರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬಾರದು. ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವಂಥ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಸರಕಾರದ ಧರ್ಮ. ಅದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗಿ ಜನರು ತೊಂದರೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವರು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಅಭ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಹಾಕದೆ ದಕ್ಷರಾದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ ನಾನು 4 ವರ್ಷಗಳ ಕಳೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಂಪಿಎಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೂರು ಕೊಟ್ಟೆ. ಅವರು 12 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಪಕಾಲ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ 3 ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವೆಲ್ಲೆಂದ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಆತುರ ಪಡಬಾರದು, ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹೇಳಿ 3 ವರ್ಷವಾದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಫೈಲೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಯಾಗಿರುವವರು ಮುಂತಾದವರು ವಕೈಲಗರಾಗಿದ್ದರೆ ವಕೈಲಗರಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಲಿಂಗಾಯಿತರಾಗಿದ್ದರೆ ಲಿಂಗಾಯಿತರಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದರೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಅಧಿಕಾರವಸ್ಥೆಯವರೋ ಆ ಜಾತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೀಗಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೇಲಿನವರ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಅವರಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಯಾವ ಸಮಿತಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಅದರ ಪೋಷಕರು ಅದರ ಜೂರಿಸ್‌ಡಿಕಸ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗಷ್ಟು ಎಂದು ಸಂಭಾವನೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಅದಾದರಿಂದ ಅವರೇನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಬ್ಬ ರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜರ್ರಾನ್ ಹಾಕಿರುವರು. ಒಂದುವೇಳೆ ಹೆಚ್ಚು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಪೋಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವಂತೆ ಎರಡು ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟುಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆ ಗಟ್ಟಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿಸುವರು ಎರಡು ಕಾರಿನ ಮಧ್ಯೆ ಅಪೋರಿಕ್ಟ ಓಡಿಸುವರು. ಈಗ ಸ್ಪೀಡ್ ಬೇಕಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೇ? ಬಸ್ಸು ಮತ್ತು ಲಾಂಗಳ ಸ್ಪೀಡ್ ಬೇಕಿ ಮಾಡಿರುವರೇ? ಸಂಬಳ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ಕೋಮಿನವರೋ ಆ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಥೈಯು, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರುವುದು. ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್‌ರವರಿರುವಾಗ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ. ಯಲ್ಲರವ ಮುಸ್ಲಿಂ ನೌಕರರಿಗೆ ಥೈಯು, ಇದಲ್ಲಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೂಡಬೇಕು, ನೆರವು ಕೂಡಬೇಕು. ಅದರ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೇಕೆ ಇರಬೇಕು?

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒರ್ಸ್ ಏಡ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವಯಸ್ಸಾದವರು ಲಂಚ ಕೊಡಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದು ಜಾತಿವಾದ ಅದಷ್ಟುವುಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಚ್ಛೆ ಪುಟ್ಟಿನವಾಳಿಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ, ಪೋಲೀ ವಾಣಿಕ್ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಏಮಾ ತೆಲೆಯನವಾಣಿಕ್ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವನನ್ನು ಪೋಲಿಬಿಡಿ ಮಗ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದು ಅನ್ಯಾಯವು. ಈರಿತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ದಕ್ಷತೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಜಾತಿವಾದ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾದ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಯಾರಿಗೂ ಭಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಯ ವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಟಿಸ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಖರ್ಚಿನಿಂದಲಾದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವರನ್ನು ಅಥವಾ ಆ ಹುದ್ದೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಬೋಡ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅವನ ವೆಲೆಯನ್ನೂ ಮುರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ದಿವಜನರ್ ಕಮಾಷನರ ಹುದ್ದೆ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ದನರಾ ಉತ್ಪವಕ್ಕೆ 9 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದರೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ದಸರಾಕ್ಕೆ ಬರ್ಚುಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾಡುವ ಬರ್ಚು ಪ್ರಪೋಜರ್‌ನೇಟಾಗಿದ್ದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಸರ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ಲಂಚ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎರಡೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಮನುಷ್ಯರೇ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬದಿಗೆ ಒತ್ತಿ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಲಂಚ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಬೆರಗು ಬೀಳಲಿಲ್ಲವರಾ ಅಂತ ಅವನು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಂತ ನುಳ್ಳು ಅಪಾದನೆ ಊರಿನುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಲಂಚ ಕೊಡುವವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಸಂಕೋಪವಾದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಬಡ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೋರ್ಟು ಇದೆ ಕಡೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ರಾಯರುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂಲ ಮೂಲಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ರಾಯರುಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೋರ್ಟು ತೆರೆಯಬಹುದು, ಈಗ ಅವರು ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇನೋ ಪೋಲೀಸ್ ಗೆಜೆಟ್ ವ್ಯಾನ್ಯುಯರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗೆಜೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೂಡ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆತನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ದಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ಅದ್ಭುತ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು-ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಅಥವಾ ನೌಕರನೂ ಸಹ ತಾನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆತನ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಡೀ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗೆ ಸುಮಾರು 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈಫರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ, ಮಿಲಿಟರಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಸಹ ರೈಫರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ ಪೋಲೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಐಟಂ 47 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಈ ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆನೇ ಇಡೀ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಪರಾಧಗಳ

(ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ)

ಪತ್ತೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕಳ್ಳತನಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ!

ತಪ್ಪು ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಇತರ ಯುವಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಗೃಹವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಷ್ಫೆ, ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆ ಘಟನೆಗೂ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಪಹರಣ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದರು, ಆ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಪೊಲೀಸ್‌ಮನರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೂರು ಜನ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ತಂದಾಗ ಪೊಲೀಸ್‌ಮನರನ್ನೇ ಅವರು ನೂಕಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಧಾರ್‌ಪ್ಪು ಎಪ್ಪಿರಬೇಕು. ಈ ಘಟನೆಗೆ ಪಕ್ಷದ ಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದು ತಮಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದತ್ತಕ್ಕಾದ್ದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಆತುರತೆಯಿಂದ ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ 13 ಲಕ್ಷದ 37 ಸಾವಿರದ 900 ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಡ್ರೈ ಜರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕಾದರೆ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾಡಬೇಕು ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಸ್ಪ್ರಿಂಕಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ (Sprinkler System) ಅಂತ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ರೈತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಕಾರಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮುದ್ರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗ ಮುಟ್ಟುವುದು ಯಾವ ಭಾಗ ಬಿಡುವುದು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ನಾನಾ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವು ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇವೆ, ತಿಮ್ಮಿಂಗಲಗಳು ಇವೆ. ನಾನಾ ರೀತಿಯ ನಾನಾ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಈ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೊಸ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಈ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಮಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ದೋಣಿ ಅತಿ ತೀವ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಗುಚುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ಸಂಶಯವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಗಂಗಾ ಎರಡು ನದಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಅದು. ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ನದಿಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶತಮಾನವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಕೊನೆಗೆ ತಾವು ಇದರ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೀರಿ.

ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇರಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆತ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಿಂದಿನ ಪರಂಪರೆ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆ

ಡೊಗ್ಗ ಸರಾಮು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದ ಆಗಿನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಆಚರಣೆ ಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜರು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಕೂಡ ಅದೇ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ 'ದೇವ, ರಾಜ, ಅರಸರು.'

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹೆಸರು ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ. ತಾವು ಲಿಂಗಪ್ಪ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ, ಹಾಗಾದರೆ ಲಿಂಗ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಮಾಜವಾದಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತಾವು ಈ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಲುವು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತೀಯ ವಾದ ಏನು ಇದೆ ಆ ಜಾತೀಯ ಕೋಟಿ ಒಡೆಯುವವರೆಗೂ ಸಮಾಜ ವಾದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಯಾವುದೋ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಎಂತ ಹೇಳಿದರು ಅದರಂತೆ ನಾವು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ರೋಹಿಯಾರವರ ನಿರ್ದಾಂತ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸುಭದ್ರವಾದ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಜಾತೀಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳು ಎನ್ನುವ ಜಾತಿ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯ. ಅಂತಿಮ ಹೇಳಿದರೆ ಘನತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಈ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಶೋಷಣೆ ಇರಕೂಡದು. 5 ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಜಾತಿ ಮೇಲೆ, ಮತಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಸಮಾಜವಾದ ಜಾತಿ ಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ 100 ಕ್ಕೆ 60 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೀಸಲಾಗಿದೆಬೇಕು. ಯಾರೂ ಉದ್ಯಮಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ತಾಯಿಗಳ ಭರವಸೆ ಹೇಳಿದವರು. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ, ಇ, ಈ ಕಲಿತವರು. ಅವರ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವ ಪರಿಸರದಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಹರಿಜನರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ನ್ನು ಫಸ್ತ್ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಮಾಡುವವರು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಉನ್ನತವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿಸದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಘಟನೆಗಳು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಆಗ ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು ನಿಯೋ ಬ್ರಾಕ್ಟಿನ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ನಿಯೋ ಬ್ರಾಕ್ಟಿನ್ಸ್ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಜಾತೀಯವಾದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಯೋ ಬ್ರಾಕ್ಟಿನ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಜರೀಪೇಟ, ನವಿಲಗಿರಿ, ಡೊಗ್ಗ ಸರಾಮು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಜನತೆಯ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಬಡಬಗ್ಗರನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾವು ಮರೆತಿಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀವು ಮರೆತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾವು ಮರೆತಿಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀವು ಮರೆತಿಲ್ಲಾ. ಹಾಗಾದರೆ ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರ ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಜಾತೀಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರು ಮನೆ ಆಳಿಯ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಅಥವಾ ಇತರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಮೇಲಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ)

ಬಂದರೆ ಅದು ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರವೇ? ಹರಿಜನಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕು. ಜಾತೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮೊದಲು ಒಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ನನಗೆ ಒಂದು ಮೂಕರ್ಷಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವನೇ ಒಬ್ಬ ಜಾತೀಯವನನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿ ನುಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕೆಳಗಡೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲಿಗಡೆಯವರೆಗೂ ಅದೇ ಜಾತಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನೋ, ಕೇರಳದವನೋ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿ ಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ನಟ, ಬೋಲರ್, ತರುಗಿನವರುಂಟು ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇಲ್ಲವೇನು? ಈವೊತ್ತು ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಒಳಿವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾದ ನಮ್ಮದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲರುವವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇರುವ ವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಜಾತೀಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಬೇಡ. 5 ಸಾವಿರ ವರ್ಷದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜೈಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷ ದಿಂದ ಹೊಲಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ನಾವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿರುವವರು. ಮೊನ್ನೆವರೆಗೂ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತೆ ದಿವಂಬರಾನಿಂದ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಹಿಂದಲಿಗಿ ಜೈಲಿನ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲು ನಮಗೆ ನೆರೆ ಮನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಇದ್ದು ಬಂದವರು. ಅದುದರಿಂದ ಜೈಲಿಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರೈವಿಗನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರೂ ಮನುಷ್ಯರು. ಯಾವುದೋ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇಕೆದ್ದರೆ ಏನೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಪಶುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಕಾಣತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮುದ್ದೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ರೊಟ್ಟಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗಂಜಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಿಟ್ಟು, ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿಂತಕ್ಕೆ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅದನ್ನು ಎಂದು! ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಯಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ? ಆದರೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲರುವವರಿಗೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಯ್ಯೋ ಎನ್ನುವ ಹೃದಯ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಜೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು 24 ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿರಿ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ವೇತನ ಆಯಿತು ಎಂದು ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಅವರವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಮೂರು ವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಜನರನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡ ಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೈವಿಗಳಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಪಶುಗಳಂತೆ ಕಾಣಬಾರದು, ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಜೈಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿರ್ಮೂಲನವಾಗಬೇಕು, ಜನರಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಚೋದಕವಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

[MADAM SPEAKER in the Chair.]

ಸಮಾಜವಾದದ ಕಲ್ಪನೆ ತಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 'ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ದೇವರು ಹುಲ್ಲು ವೇರಿಸುವನೇ ಪುರಂಧರ ವಿಠಲ' ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪಾಠಗಳು ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಮಾಡಿದವು. ಅದೇ ಹಳೇ ಪಾಠ, ಅದೇ ಹಳೇ ಮಾತು, ಹಳೇ ವಿಚಾರಗಳು. ಏನಾದರೂ ಹೊಸದು ಇದೆಯೋ? ಈ ದಿವೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಂದ ಮೇರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಅದೇ ಸ್ಕೂಲು, ಅದೇ ಮೇಜು, ಅದೇ ಕುರ್ಚಿ. ಅದರ ಹೊಸ ಮಾಸ್ತರುಗಳು ಕಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಳೆಯದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾಶ ಮಾಡದೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಳೆಯ ಕೊಳೆಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾವು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಸುಂದರವಾದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ತಾವೆಲ್ಲ ಅನುಭವಸ್ಥರಿದ್ದೀರಿ,

ಸಾಲ ಮಾಡಿ ತುಪ್ಪ ತಿಂದು ನಮ್ಮ ಮೂತಿಗೆ ಒರೆಸಿದವರು ನೀವು,

ಯೋಜನೆಗಳ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ವಹೆಯ ರುಚಿಯ ಕಂಡವರು,

ಗಳಿಗೆಗೊಂದು ಬಣ್ಣ ತಳೆವ ಮಳೆ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಥ ಸುಂದರ ಪುರುಷರು !

“ ಜೈ ಹಿಂದ್ ”

Sri A. M. BELLIPPA (Mercara).—Madam Speaker, Many of my friends spoke for and against the Demand tabled by the Hon'ble Chief Minister. Of course, without reiterating the facts referred to by my friends, I would just pinpoint on three points, namely.—(1) Maintenance of law and order situation in the District of Coorg, (2) some injustices alleged to have been done to the officials of the Agriculture Department who came to the new Mysore State from erstwhile state of Coorg in the seniority list, and (3) the grievances of Ex-servicemen as I am a member of the Soldiers, Sailors and Airmen's Board.

Madam, unheard of in the history of Coorg, the most deliberate, pre-planned and wanton criminal act was committed on the innocent Muslims of Pollibetta in South Coorg District on the 22nd of last month at about 8-30 p.m. Of course, this was not the first of its kind. The state of Coorg was integrated with the Mysore State in the year 1956 and till the year 1964 or 1965, my own experience is that we had not heard of such communal troubles in the District of Coorg. It is only during the last three or four years we have been experiencing this kind of incident in the District of Coorg. To my knowledge and in my experience from the last two years, not less than ten incidents have occurred and unfortunately the victims were the minority population, namely, Muslims, I am just submitting before this House that these Muslims have become a very unfortunate section living in the District of Coorg. The whole question is : who is responsible for these clashes. I would ask the Government, with all respect, whether the Government officials and the top men in the hierarchy have found out the reasons for the offences. We have made representation after representation but unfortunately nothing has been done. Even before the date of the incident namely 22nd June, just a few days before, we had reported that such an incident would take place and the Muslims of the District would be victimised. I had also made representations to the concerned officials ; but, unfortunately, all the representations were not given due regard ; and ultimately on account of the gross indifference and negligence of the officials concerned, the incident of the 22nd June 1972 took place.

(SRI A. M. BELLIPPA)

It is unnecessary for me to reiterate further here on the floor of this House that the most provocative and inciting speeches made by the political leaders were not taken note of by the concerned officials; the most provocative and inciting articles written in the papers against a particular community were not taken note of by the Police Department. They were not taken note of even by the C.I.B. Had timely action been taken against those persons, I am sure the incidents dated 22nd June would not have taken place. Had the Police been vigilant we would not have seen the death of two persons, 14 persons would not have been injured and property and so many houses would not have been damaged. The Police have arrested 28 persons in this connection. That is not enough. My prayer to Government is that at least now they should take note of these incidents and remove the root cause, because people are afraid that at this rate it may become impossible for them to live in the District of Coorg which is known for its peace-loving people and law-abiding citizens. I therefore request most respectfully that Government should look into these matters and see that the minorities of the Coorg District are protected.

4-30 P.M.

The next point which I said I would touch upon is the alleged injustice which has been done to the officials of the Directorate of Agriculture who have come over to Mysore State after integration. The injustice is alleged to have been done by the General Administration Department here. I am told that the General Administration Department here can do and undo things and that they can do away with the future of a man or undo the future of a man. The grievances of these people are that they were gazetted officers at the time Coorg was integrated to Mysore State. There were about two or three seniority lists prepared and these people were at the top in the seniority list. I am now told that it was reviewed and another seniority list was prepared in which these people have come down. I would therefore request the Government to examine this matter and see whether any injustice has been done to these people by the officers of the General Administration and, if so, to remedy it.

I am member of the Soldiers, Sailors and Airmen Board and there are some grievances so far as the ex-servicemen are concerned. The Emergency Commissioned officers and the ex-service men who were officers are now recruited to some departments in the State of Mysore. There is a notification of the Home Department, Government of India, that some sort of concessions should be shown so far as the service and pay of these officers are concerned. It is learnt that Punjab, Himachal Pradesh and some other States have given these concessions to these people with regard to pay and service. I am, however, told that no such concession has been given by our State so

far as these persons are concerned. I would therefore request the Government to examine this matter and give them these concessions so far as service and pay are concerned.

I submitted at the outset that I would speak only on these three subject. So, with these few words, I conclude my speech. Thank you very much, Madam.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ಫೋಲೀಸ್, ಭಾರಿ ನಿರಾಕಾರಿ ಮತ್ತು ಜೈಲು ಇತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಬಿಡಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1952ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಜುನಾಯಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಈಗ 1972ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ಸರ್ಕಾರ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಪ ಕೂಪದಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ ಆಡಳಿತ ಇದೆ, ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ದೀನದಲಿ ತರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾದ ಸೃಷ್ಟಿವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಅರಸ್ ಅವರು ರಾಹು ಕೇತುಗಳಾಗಿದ್ದಂಥವರು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಬಡವರ ಬಂಧು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಇದು ಕೇಳಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ರಾಹು ಕೇತುಗಳು ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಇಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುವ ಧರ್ಮದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸ್ ಅವರು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿವೇಕಶಾಲಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಆದ ಅರಸ್ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಚಕ್ಷಣಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 60-70 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏನಷ್ಟು ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಎಂದು ಗೌಬರಿ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳು ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ರಾಜ್ಯದ ನೂತನವನ್ನು ವಹಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ ಮೂಡಿತು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಮಲಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಇತಿ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಫುರ್ ಸ್ವಾಪ್, ಕಾಮ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಡೆದದ್ದೆ ಹೊಡೆದದ್ದು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಆಡಳಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾಯಕತ್ವ, ಅಸಮರ್ಥತೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು, ನಾವು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸಾರಿದಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ನಿಷ್ಪಾಪಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವರ್ಗ, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಸ್ತಾ ಆಗತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದು. ಸರ್ಕಾರ ಅಜ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕದಲಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಸಹ 3-3 ತಿಂಗಳಿಗೆ, 6-6 ತಿಂಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು. ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಆರೋ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಶಿವಾಯ ದಕ್ಷವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಾರಿದಂಥವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತ ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ನಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೇ ಶಿವಾಯ ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವಾದರೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಘನತೆಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಅಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಅಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಬಡವರಿಗೋಸ್ಕರ ಇನ್ನು ನಿಮಗಿಂತ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯವು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಜನಕ್ಕೆ ದೋಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ, ಒಂದು ಕಾರು, ಒಂದು ಬಂಗಲೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಮೋಜಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಬಿಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದು ಸೂಕ್ತ ಕ್ಷೇಮ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ ಅವರನ್ನು ಜೈಯುವ ಜನ ಈಗ ಸರ್ಕಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸರ್ಕಸ್‌ನ ರಿಂಗ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸು ಅವರು. ಈ ಸರ್ಕಸ್‌ನ ಪಾತ್ರದಾರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಸ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆ ಸರ್ಕಸ್‌ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನತೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಾಪಾನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಜಾಗೃತ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕವಾದ ನೋಟಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ ದೇಶದ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸತ್ಯವಾದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಅಧ್ಯಸ್ಥ ಅಗುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡು ಲಂಚಗುಳಿತದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆದಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರ್ರಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎರ್ರಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಹೆಸರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿದೆ. ೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮುಖದ ಪೋಟೋ ಒಬ್ಬರೂ ಹಾಕದೇ ಇರುವವರು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಚಂಡ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪೋಟೋ ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ನೀವು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ನೀವು ಚಾಲೆಂಜ್ ಹಾಕುವ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ನಾವಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮುಖಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಥೇರ್ಡ್ ಫೋರಂಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಗೆದ್ದುಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಗೆದ್ದಿರುವವರು ಗಂಡಸರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಚಾ ಗಂಡಸರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ? ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಗಂಡಸರು ಎಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತೆಗೆಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಅದಕ್ಷತೆಯ ಮೈಬರಿಯನ್ನು ಬರೀ ಬಣ್ಣ ಬಿಳಿದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಮ್ಮಾಲ್ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಗ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸರವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನರ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಕ್ರಲಿಂಗರು ಹಾಗೂ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಕೋಮುವವರು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅಸತ್ಯವಂತ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ. ಆಗ ನಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ಒಣ ವಾದ ಬಹಿರಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನಾಕಾರಣ ಸತ್ಯವಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹು ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಲು ಕುಡಿದ ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕದೇ ಇರವಾಗ, ವಿಷ ಕುಡಿದ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬದುಕಿಯಾರೋ! ಧೈರ್ಯವಾದಿ ಅಸತ್ಯವಂತರು ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಕೆಲಸ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಾಕತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಡಜನರ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ದಂಡನ್ನು ಸಂಬಳವಾಗಿ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಇಷ್ಟು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಸತ್ಯವಂತರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ?

ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸತ್ಯೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಂಥ ರಾಜಕಾರಣಿ ಅಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನತ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಬಹುತೇಕ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾತತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸು ಖಾತೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಜೆಪನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ವಿರಣೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅಂಥ ಬಹಿರಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ಈತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ದಮನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಮವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಪಾರವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿರುವವರು, ವಯೋವೃದ್ಧರಲ್ಲಿ ಗೌರವ, ಗುರುಭಕ್ತಿ ಪಿತೃಭಕ್ತಿ ಇಚ್ಛಿರುವವರು ಅಂಥವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಪರಾಧಿಗಳಂತೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹಿಡಿದು ತಂದು ಹಿನಾಯಿವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದಂಥ ನಿದರ್ಶನ ಇಲ್ಲವೇ? ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಸ್ವಾಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಭಾಗ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆ ಸುರುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ನಾಯಕರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅರಿತಿ ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿರಿ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ರಾಮನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಚನದೇರಿ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 237 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಸ್.ಮೇಟು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಇಮೆವರೆಗೆ ಎಗಡು ವರ್ಷಗಳು ಆಗಿದೆ. ಕೇವಲ 31 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಬರ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇವಲ ಆರುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಎಸ್.ಮೇಟು ವೆಂಚಿಗೆ 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂತೆ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವಹಾಗೆ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಅರಸರವರು ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ರಾಮನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ ಬರೆದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಇನ್ನುಷ್ಟು ಅಮೃತ ಬರಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟರ ಚೇಂಬರುನ್ನು ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಚೇಂಬರನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಹಾಕಿವೀರಿ. ಇವರು ಸಂತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಮಂತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಯಾವ ತರಹ ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಮೈಖು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಸಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾರ ಗೌರವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವನು. ನೀವು ಆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರು ಆಗಬೇಕು. ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಅರಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ನಿಷ್ಟಪಾತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಯ್ಯಿನ ದೊರ ಬಲ್ಲವನ್ನು ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮರೆಯಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾರ ವಾದ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಬಜಂತ್ರಿ ಅಮಲು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಯ್ಯಿನ ಮಾರ್ಪಲಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳಗಾಗುವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದು ಅರಸು ಅವರ ಸರ್ಕಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇವನು ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಮಗ, ಇವನು ಲಿಂಗಾಯಿತನ ಮಗ ಎಂದು ಭೇದಭಾವ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಕೋತಿ ಮೊಸರನ್ನು ತಿಂದು ಮೇಕೆ ಬಾಯಿಗೆ ಒರಿಸಿತು ಎಂಬಂತೆ, ಜಾತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೇ ಆದರೂ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಮುಂದೆ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳದ ಹಾಗೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರಿಗೆ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು ಕೊಡಲ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತೆ, ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತೆ, ಸತ್ಯವಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನಿಗುವಂತೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತಾಯಿ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು ಅನುಗ್ರಹ ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಬ್ಬನ್ (ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವೇ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು, ಸಮಾಜವು ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ತರುವಂತಾಗಲು ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಆಡಳಿತವರ್ಗದವರು ಸಮಾಜವಾದಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿ ಖಾತೆಯ ತುಟ್ಟತುದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತಾನು ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಸಮಾಜದ ಕೆಲಸ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೆಲಸ, ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನವೂ 8 ತಾಸುಗಳವರೆಗೆ ದುಡಿದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ತಾವು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಮಾಜವಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಶೈಥಿಲ್ಯವಿದೆ, ತೊಡಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ದಾಕಲಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯೋಗ್ಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು, ಯೋಗ್ಯ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗಿ ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಡಳಿತದ ಯಂತ್ರ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಯಂತ್ರ ಶೈಥಿಲ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಈಗಿನ ತೊಡಕುಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು, ಪ್ರಮೋಷನ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರೇ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರು ಸಹ ಪ್ರತಿದಿನ 8 ತಾಸುಗಳವರೆಗೆ ಮೈಗಳ್ಳತನ ಮಾಡದೆ, ಮನಗಳ್ಳತನ ಮಾಡದೆ ದುಡಿದರೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನೌಕರದಾರನು ತಾನು ಮಾಡುವ ಸೇವೆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಜನತೆಗಾಗಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನತೃಪ್ತಿಕಾಂಕ್ಷೆ ಉದ್ಭವವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಎಫಿಸಿಯೆನ್ಸಿ, ಇಂಟಿಗ್ರಿಟಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಪೆಟೆನ್ಸಿ, ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಳಿದು ನೋಡಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಗಾರ ಪಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಾದವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಕೇವಲ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ನೌಕರರ ಎಫಿಸಿಯೆನ್ಸಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡು

ವದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿದರೆ ತನಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ನೌಕರರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ದುಡಿದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹದ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾರು ನಿರಕ್ಷರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಒಂದು ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಗೂ ಒಬ್ಬ ಬರೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯವರು ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯೂ ಒಬ್ಬ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಿರಕ್ಷರಿಗಳ ಶೋಷಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲು 15 ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿಧಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಂದು ಬಂದಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಂದೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಟಿ.ಡಿ. ಬೋರ್ಡಿಗೆ ತಕಾವು ಸಾಲ ಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಬಡ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಆರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಯಾವುದೇ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಇದು ಮೊದಲು ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅಂದು ಬಂದಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಂದೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಟ್ರಯಾ ದಿನದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಅರ್ಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪತ್ಯವೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನುಭವಪಟ್ಟಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಆಲಮಾಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ವೇಗದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸುಗಮದಿಂದ ಸಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ವೇಗದಿಂದ, ಅಷ್ಟು ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಮಗೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹುಕುಂ ಕಳುಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಜಾಪುರ ಡಿರೆ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆ. ಅಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳಿಲ್ಲ, ಕಾಲುವೆಗಳಿಲ್ಲ, ಮಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಸಾರಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಎರಡು ಪೀಕುಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಲಮಾಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಯ ಜನತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಡಕೇನು ಟ್ಯಾಂಕಿಗೆ 1951ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶುರುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲ ಎರಡು ಕೆನಾರ್‌ಗಳ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಜನರು ತೊಂದರೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕಾರಣ ಆ ಕೆಲಸ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ 10-15 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲಪೀಡಿತವಾದ 10-15 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನೋಡಿದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಂಗಡಿ-ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ-ಬಿಸವನಬಾಗೇವಾಡಿ ಈ ರೂಟ್‌ಗಳು ನ್ಯಾಶನಲ್ ಹೈವೇನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್)

ಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ 13 ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಾವು ಅದನ್ನು ಬರೀ ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೋರಿನುತಾರೆ. ಅವರು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಬರೀ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುವುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉಗುಳುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ತಾಳಿ ಕೊಟ್ಟಿ, ಬಾಗೇವಾಡಿ, ಮುಂತಾದ 37 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ ಅಥವಾ ಕರ್‌ವರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮಳೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಬಿಸ್ಕು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಬಿಸ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬಹಳ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ರೋಡೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೋ ನೆಪ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ನಜರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಬಿಸ್ಕು, ತಾಳಿಕೋಟಿ ಬಾಗೇವಾಡಿ ಈ ಮೂರು ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಂಗ್‌ಗೆ ಬೇಗವಾಗಿ ನೂಪರಿನ್‌ಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ನಾನು 10 ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏನಂತಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಎಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಲೇವಾರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬರಿಗೆ 36 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸೆಕ್ಷನ್ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಮ್‌ಗಾರ್ಡ್ಸ್‌ನಿಂದ ಕೂಡ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್, ಮಿಲಿಟರಿ, ಹೋಮ್‌ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಈ ತಹ 3 ತಹ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಬಿಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ವಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ವಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವೊತ್ತು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾದು ಕುಳಿತು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಅವಕಾಶ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆಡಳಿತ, ಪೊಲೀಸ್, ಜೈಲು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಸಂಖ್ಯಾಯುಕ್ತ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲೂ ನನಗೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರದ ಇರಾಬೆ, ಬಹಳ ಅತ್ಮೀಯವಾದ ಇರಾಬೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರೀಲೀಸ್ ಇರಾಬೆ. ಇದು ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಬದಲಾವಣೆ ಆಯಿತು, ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು, ಸರ್ಕಾರದ ವಕ್ತಾರರು ಉದ್ಘೋಷವಾದ ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ಫೋಷಣೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೂ, ಅವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬದಲಾವಣೆ ಆದರು, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆಡಳಿತರಂಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಬದಲಾವಣೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹೊಸ ಶೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಹೆಂಡವನ್ನು ತುಂಬಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಹೆಂಡದ ವಾಸನೆ, ರುಚಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ, ಆದರೆ ಶೀತೆ ಹುತ್ತು ರೇಬರ್ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದವಾಗಲೀ, ಸಮಾಜ ಕಾಂತ್ರಿಯಾಗಲೀ ಯಾವುದೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ, ಜನ ಇವರಿಂದ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದು

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನವ್ಯ, ಭವ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳು ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಘೋರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳೇ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳೇ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಗೂಂಡಾವರ್ತನೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರ ಒಂದು ಜಾತೀಯ ಕೃತ್ಯ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು, ಟೋಪಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಜನರು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕಿತ್ತೂರವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಾರಪೇಟೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ತನಿಖೆಗೆ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕಿತ್ತೂರವರು ಯಾವ ಒಂದು ಅಲ್ಲದೂ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಕೂತೇ ಇದ್ದ; ಇವರು ನಿಂತೇ ಇದ್ದರು. ಕೊನೆಗೆ ಇವರ ಪಿಎ—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಮಾನ್ಯ ಪೋಲೀಸ್ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಇವರು ಪೋಲೀಸ್ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎಂದು. ಆ ಮೇಲೆ ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಫಾರಿನ ಎಸ್ಪಿ ಬಾಚ್ಚನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೋಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು; ಅದನ್ನು ಸೀನ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದರು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು. ನಿಜವಾದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಸುಮಾರುವಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾವಾವ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ವಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ! ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳ ಪೊಟೋವನ್ನು ತೂಗ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ದೋಷ ಪೋಟೋವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನವ್ಯ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನೂ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಲ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಬೈಯುವಷ್ಟೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದರೂ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ವಾಗಲ, ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ವಿಶ್ವಾಭ್ಯಾಸಸೌಕರ್ಯ, ಮತ್ತು ಇತರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ದಾಕಿ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾರಾವಧಿ ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ ಇದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಇವರಿಗೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ದಿವಸಕ್ಕೆ 24 ಗಂಟೆಗಳು ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಹೇಗೆ ಕಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಪಾಪದ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಈಗ ಏನೊಂದು ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ 25 ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಈ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಗುರುತರ ವಾದ ಲಂಚದ ಘಟನೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅಲ್ಪ ವೇತನ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಲ್ಪ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರೆ, ಅವನೇ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಧಿಪತಿ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಂ ಎಸ್ ಎ, ಎಂ ಪಿ, ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದು ಯಾರದೂ ಮಾತು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಮಾತು. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಹಿರಿಯರನ್ನು,

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಸಮಾಜಸೇವಕರನ್ನು ರಸ್ತೆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದ ಅರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಎಳಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದಂತಹ ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್ ಹಾಕಿ ಕೈಗೆ ಬಳಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಸಮಾಜ ಸೇವಕರನ್ನು ರಸ್ತೆ, ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಕಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಏನೊಂದು ಕಂದಾಚಾರದ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ನವ್ಯ ಕಾನೂನನ್ನು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್—ಇವರ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಡೈಸ್ ಅಸೋಯೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಇವರ ಕಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೂ ಸಹ ಆ ಏಕರೂಪವಾದ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಡೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಡೈಸ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಸಣ್ಣ ಚೋಪಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಥವಾ ಚೋಪಿ ಜೊತೆಗೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬದರಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಡೈಸ್ ಅಥವಾ ಪೊಲೀಸ್ ಚೋಪಿ ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬದರಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ, ನೀವು ಏನೊಂದು ಉದಾತ್ತವಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಈ ರೀತಿಯ ಬದರಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆ ಸಹ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಾಜಕಂಟಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಬತ್ತಡಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ನೀವು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಇರಾಖೆ. ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಪೊಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಗೃಹ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾಯರು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಗೃಹ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಯಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲಾರರು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆನಿಸಿತು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಅವರನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು? ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ—ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಂಶಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಅವರು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆಗಿ ಬಂದದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ರಿಕಾರ್ಡನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಏನಾದ ಸೌಧವೇ ತನ್ನ ಗೃಹ ಇದ್ದಾಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಎ. ಕೆ. ರಾಯರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಯಾಕೆ? ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬರೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾಯರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಏಕೆ? ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗುಂಪು ಇದೆಯೆಂದು. ಒಂದು ಜಿ.ಎ.ಕೆ. ರಾಯರಗುಂಪು; ಇನ್ನೊಂದು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಗುಂಪು. ಈ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತವಾದರೂ ಸುಭದ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಲಾರದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ತೋರಿಸಿದಂಥ ರೀತಿನೀತಿ ನಿಜವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ ಹಾಕಿ, ಅವರ ಪೋಲಿಸಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಾದವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಏಜೆಂಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಏಜೆಂಟ್‌ರಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿಗೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಬರಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇ ಬೇರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಪೆಡುಬೊಲತೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬ್ಬರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸುಮಾರು 3 ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಕುಂಟುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಕುಂಟು ತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ, ನಿಮಗೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧ. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರ ಮೇಲಿನ ಕೋಪವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ? ಎಮ್ಮೆಗೆ ಚಳಿ ಬಂದರೆ ಕತ್ತಿಗೆ ಬರೆ ಎಳೆಯುವುದೇ? ಈ ತರಹ ಬೇಡ. ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಅಷ್ಟೆ. ಈಗ ಇಬ್ಬರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಿಕ್ಕವರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೆಟ್ಟಿರು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಿರುವವರು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮರ್ಜೆಂಟ್ಸ್ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ರಸ್ತೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬ ಮಾವಾಡಲಿ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾಕು, ಅವನನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಎರೋಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಐ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಎಂಬವರನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಂತರು, ದಕ್ಷರು. ಈಗ ಅವರು ಫುಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಏನೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಇವತ್ತಿನ ಪುಸ್ತಿಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅವಾಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಪಾತಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಬಾಡತುಂಡವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳು ಕೂಡಲೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾಲವೂ ಸಹ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಅವರ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ 107ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಒಂದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು. ನಿಮಗೂ ಮತ್ತು ನಮಗೂ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು 151ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಪ್ಪು ಬಂದಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವರ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು, ಏಜ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣೇಗೌಡರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದವರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಜನರಂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಹೆದರಿ ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇನೂ ಕಟ್ಟುಕತೆಯಲ್ಲ. ನಾಳೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ವಿಚಾರ ಏನಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಸೆಟರ್ ಮಾಡಿ. ಇದು ಯಾವುದಾದರೂ ಕೊಡೆವಾಳವೇ, ಅಥವಾ ಯಾವನಾದರೂ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಏಷಯವೇನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಈ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರ್ ರುದ್ರಪ್ಪನವರನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಮರಣಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಚಾಳಿ ಈಗ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ವದಂತಿಗಳೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು;

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ವಿದೇಶೀ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ವರದಿಯೂ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಜೇತ ಕಮಿಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದೆ. ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನ್ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವನನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಬಂದಿತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರೇ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಅವರನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಬೇಕಾದರೆ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಂತಹವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಉನ್ನತವುಳ್ಳದ ಕಮಿಷನನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಕಳಕಳಯ ಮಾತು. ಏಕೆಂದರೆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಾದರೆ ನಾವು ಬರೀ ಜಾತಿಯವಾದವರೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಘೋಷಣೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಈ ಬಡತನವೇ ಒಂದು ಜಾತಿ. ಶ್ರೀಮಂತರದೇ ಒಂದು ಜಾತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ರೂಪ ರೇಷೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಾದರೆ ಜಾತಿ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಅನ್ನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಹೆಣ್ಣಿನದು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವರು ಕೇವಲ ಲೇಡರ್‌ಗಳೇ ವಿನಹ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಯಾರಾದರೂ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟಿರುವುದು ಮುಖಂಡತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯೇ ಬೇಕು. ಯಾವನು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಎಂದೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೋ ಅದು ಈಗ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಘೋಷಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ನಮ್ಮ ಗಾಜ್ಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಾದ ಆಡಳಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು.

ಇನ್ನು ಜೈಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.---ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸುವುದಿಲ್ಲ ಕರೆಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ದೂರುತ್ತೀರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಸರನ್ನು ಕರೆದರೆ, 4 ಜನರು ಮಾತನಾಡುವಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಸಹ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಂ (ಹೊಸಪೇಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸುಂಕಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆ

ಯುಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮಂಡಳಿಯವರು 1953 ರಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು 1953 ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಆಗತಾನೇ ಭಾಷಾಪಾರು ಪ್ರಾಂತರಚನೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಂಡಲಿಯವರು ಕಳೆದ 19 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗಮನವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪುರ್ ಚೈಂ ವರ್ಕರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಬಾಬಿನ ಅಂಶದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪಾರ್ಟ್ ಚೈಂ ವರ್ಕರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂಡಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷರಾದ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪುರ್ ಚೈಂ ವರ್ಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬ ಪುರ್ ಚೈಂ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅದೇ ಹುದ್ದೆಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪುರ್ ಚೈಂ ವರ್ಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಪಾರ್ಟ್ ಚೈಂ ವರ್ಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಡ್ ವರ್ಕರ್ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪುರ್ ಚೈಂ ವರ್ಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ವರೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಧಾರವಾಡದ ಉತ್ತರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಹೆಡ್ ವರ್ಕರ್ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಆ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

5-30 P.M.

ಇನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಹೆಡ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಆಯ ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಅಂಥಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೇಜು ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರ ಸಂಪರ್ಕ ಉಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲದೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಗೇಜು ನೋಡಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ನಾವು ಬಿಡತಕ್ಕ ನೀರು 600 ಕ್ಯುಸೆಕ್ಸಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಗೇಜ್ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಜುಲೈನಿಂದ ನವೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಪಿ.ಸಿ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರಿನಿಂದ ಜೂನ್ ವರೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಗುಂಡಲು ಕೆರೆ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಅಂಥಕ್ಕೆ 100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹೊಸಪೇಟೆ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ನೀರು ಕಡಮೆ ಬಿದ್ದು ಮೈರು ಒಣಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ರೈತರು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಎಸ್.ಇ. ನಿರಾಕರಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ಅದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ನೀರನ್ನು ಬಹಳ ದಿಲೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಇಂಥದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್)

ಇನ್ನು ಬೆಲ್ಲದ ಕಾರ್ಲೈ ಕೆಳಗಿನ ರೈತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಅಲ್ಲಿ ತಾರೀಖು 1-5-72 ರಿಂದ 8-5-72ರವರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಅವರು ಕಾಲುವೆ ರಿಪೇರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸೀಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೇ ಇನ್ನೂ ಸೂಪರ್ ನ್ಯೂಮರರಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ 30 ಪೋಸ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರನ್ನು ಕೂಡ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಸ್ಟೇಲಿನರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಮುನಿರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಅಂದರೆ ವರ್ಷ ಭಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿರುವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಆಯುಕ್ತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮೂರು ಬಾಬುಗಳಿವೆ ಒಂದು ಅನ್‌ಅಥರೈಜ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್‌ನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು, ಸೀಪೇಜ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್, ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆವರೆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ರೀಮಾಡರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ತಿಪಟೂರು).—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ, ಪೋಲೀಸು ಮತ್ತು ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಮುಂತಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಬಾಬನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಖಾಸರಾಗಿದೆ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವುದು, ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರಕಾರ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ತಾನು ಮಾಡಿರುವ ಘೋಷಣೆಗಳ ಕಡೆ ಆಪ್ತಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮರೆತು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಪುವತ್ತು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗ ದಂತೆ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇರುವವರು ಕೆಲವರಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಈ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚ ವ್ಯಕ್ತಿರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಮೊದಲೂ ಅದಿತ್ತು, ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಮತಾವಾದದ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಶೋಕ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ವಜ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು ? ಅಲ್ಲಿ ಭೋಗ ವಿರಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಬಂತು ? ನಗ್ನ ನೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಈ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹಣವೆಲ್ಲೆಂದೆ ಬರುವುದು ? ರೈತರಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ದಿರುವಾಗ ಇದೇರಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವರು ? ಸಣ್ಣ ನಾಕರ ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಣ ಅಥವಾ ಲಂಚ ಕೇಳುವರು, ಅದಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಆಗದವರನ್ನು ಬೇಡಿ ತೊಡಿಸಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮ.ಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚಕ್ಕೋರರಿಗೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೇನು ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುವುದು ? ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ತಕ್ಷಣ ದಕ್ಷವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಜನತೆಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಒಟು ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಲಂಚದ ಪಾವತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅದ್ಯ ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ್ದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೂ, ದಕ್ಷರೂ ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗು

ತ್ತಿದೆ, ಅವರು ಕಷ್ಟವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಎದೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದೇಶದ ಹಣ, ಬಡ ಬೋರೇಲಗೌಡನ ಹಣ. ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತವಿದೆಯೋ, ಲಂಚ ಪುರುವತ್ತು ಮುಂತಾದ್ದು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಲಬಡುಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಗರೀಬಿ ಹಠಾಪೊ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜ ದ್ರೋಹಿಯಾಗಬಾರದು. ಪೋಲೀಸು ಆಡಳಿತದಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ—ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನನ್ನ ವೇಶವಿದೆ.

ಇಂದು ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ಇಂಚು ಮಳೆ ಮಾತ್ರ ಬೀಳುವುದು, ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಸಾಲದು. ಆದುದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಪೈದಿಗಳ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷವೆವರಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಇಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿರುವ ಹಣದಿಂದ ಸಮತಾವಾದ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಕೊಡುವ ಹಣ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹಗರ ಪರಶುರಾಮ ಪದ್ಮಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).—ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಶಾಖೆ ಮುಂತಾದ ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿರಲು ಮತ್ತು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸರಕಾರವನ್ನು ಎರೋಧ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಎರೋಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದು, ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲೆಂದೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಳ್ಳವರ ಮೇಲೆ ಕರ ಹೇರಿ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವ ನಾವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾದದ್ದು ಎಲ್ಲೆಂದೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿರಬೇಕು. ಯಾರು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೋ ಅವರು ಅಸ್ತಿವಂತರಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕರಭಾರ ಹಾಕುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರಭಾರದ ಕಣ ಬಡಜನಗಳಿಗೆ, ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ. ಇದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವೊಂದು ಶೋಷಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಆಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ದೋಷ ಇರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರವೂ ಮಾನವನದೇ. ಮುಖ್ಯವಾದ ದೋಷ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಹಗರೆ ಪರಶುರಾಮ ಪದ್ಮಜ್ಞ)

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳು ಏನು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವಂಥಾ ದೋಷಪೂರಿತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದೋಷ ಏನೆಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವಂತರ ವರ್ಗವೇ ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ; ಬಡಜನರ ವರ್ಗವೇ ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವವಂತರು ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಈ ಸಂಪತ್ತು, ಜ್ಞಾನ, ಅಧಿಕಾರ ಇವು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಘಾತಕ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕು, ಬಡಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು, ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯರ ಕರ್ಯಾಣ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಮೂರು ಮಹಾಶಕ್ತಿಗಳು— ಈ ಮೂರು ಮಹಾಶಕ್ತಿಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಅಂದರೆ ಸಂಪತ್ತು, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಇವು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದರೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷವಾಗಿ, ಆಳುವ ಸಮಾಜವಾಗಿ, ಆಳುವ ಜಾತಿಯಾಗಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಸುಖ ಮತ್ತು ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಅವು ಮತ್ತು ಬಡಜನರ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಇವೆರಡೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಎರೋಧವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಂತವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಬಡಜನರ ಕರ್ಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸಮಾಜ ಇರಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಇನ್ನೂ ಸುಖಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು ಬೇಕು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನಾವಕಾಶ ಬೇಕು. 25 ವರ್ಷಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏಕೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ? ಮತ್ತೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗೇ ಇದ್ದಾನೆ, ಬಡವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡವನಾಗಿ ಹೋದ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರುಗಳು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮಾರು 200 ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ What is democracy ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ : It is the Government of the people, for the people and by the people ಎಂದು. ಇಷ್ಟು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೆಲವೇ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಬೇರೆಯಾವುದು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗಂತೂ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ವಾಕ್ಯವೇ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದು ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ Government of the people, by the people ಆಗಿದೆ. ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮಿಡ್ ಅಂತ್ ಆಮ್ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್ ಸಮಾಜವಾದದ ಮಾತನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಅನ್ನುವ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಜವಾದ ಅನ್ನುವ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ತ್ವ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಟೈಮ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ 2-3 ನಿಮಿಷಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಅಭ್ಯರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಡತನ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ. ಹರಿಜನರ ಒಂದು ಜೀವನ ವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ತ್ರಾಸದಿಂದ

ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳೋದಕ್ಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟೇ. ಹರಿಜನರ ಮನೆಯನ್ನು ನುಚ್ಚು ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೂ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಆಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಅನಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಅನಿಸುತ್ತದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹರಿಜನರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವನ ರಕ್ತ ಕುದಿಯುತ್ತಿದೆ ಈ ಅನ್ಯಾತ್ಮತೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾತೀಯವಾದವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಅನ್ಯಾತ್ಮ ಜಾತೀಯವಾದ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಜಾತೀಯವಾದ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಈ ಅನ್ಯಾತ್ಮತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಚತುರ್ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಜಾತೀಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಜಾತೀಯತೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಅನ್ಯಾತ್ಮತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರಿಗೂ ಅನ್ಯಾತ್ಮತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಪಂಚಾಯತ್ ರೋಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟ್ ಒಳಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಾವಿ, ಕೆರೆ, ಹೊಚೀರುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರೂ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಈಗ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಾಂತ್ರಿಕಾರಕವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಾವಿ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಹೊಚೀರುಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಆ ಗ್ರಾಂಟಿನ ಹಣವನ್ನು ಬಡ ಹರಿಜನರ ಕರಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮರಾಠೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಮತವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಮತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅನ್ಯಾತ್ಮತೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 1949ರಲ್ಲಿ ಘಟನಾಸಮಿತಿಯ ಡಾಕ್ಟ್ರಿನ್ ಕಮಿಷಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ರಾಡ್ ಡಾ|| ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರು ಘಟನೆಯನ್ನು ಘಟನಾ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ—

“ನಾವು ಈಗ ಒಂದು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ವಿರೋಧವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಾಭಾಸವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಈ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಪ್ಪಿ ದರೆ ಬಡಜನರು, ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಬಂಡೆದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ನಾವು ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ಘಟನೆಯನ್ನೇ ಮುರಿದುಹಾಕಿಯಾರು”

ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಗಂಭೀರವಾದ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದುವರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಮತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಬೇಕು. ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Business of the House

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಆ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಿ ದ್ವಾರ. ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. There will be no Question Hour tomorrow. Now the House will adjourn and meet again tomorrow at 12 noon.

The House adjourned at Five Minutes Past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Wednesday, the 5th July 1972.
